

КОНСПЕКТ ПО УУБПЦ ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТИ

ЧАСТ ПЪРВА: ВЪВЕДЕНИЕ /ИСТОРИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД/

Първи раздел: Исторически преглед на формите на църковното устройство и управление на Българската православна църква

- До покръстването на българите: в първите две царства; автономия, автокефалия, патриаршество. Охридска архиепископия. Под юрисдикцията на Цариградската патриаршия /след падането на България под турско робство/.
- Възраждането и църковно-народните борби за църковна независимост.
- Основаване на Българска Екзархия. Църковно-правен анализ на фермана от 1870 г.
- Църковно – народният събор от 1871 г. и изработване на екзархийски устав. Главни нормативни положения на последния.
- Схизмата. Църковно – правен анализ на решението на Цариградския Патриаршески събор за незакономерността ѝ.
- Междущърковното положение на Българската православна църква след обявяването на схизмата.
- Църковно-правното вътрешно положение на Българската православна църква след освободението на България /в самата България и в “турско”/.
- Приспособление на Екзархийския устав за България.
- Втори Църковно-народен събор в София и изработване на нов Екзархийски устав. Анализ на неговите главни нормативни положения.
- Вдигане на схизмата и признаване на Българската православна църква за автокефална.
- Устав на Българската православна църква /31. XII. 1950 г./ и Трети църковно-народен събор в София през 1953 година.
- Възстановяването на Патриаршеското достойнство на Българската православна църква и избор на нов Патриарх.

Втори раздел: Статистически данни

Състоянието на Българската православна църква в разните части на живота ѝ /църковна организация, стопанство и икономика, мисионерство, религиозна просвета, монашество и др./.

– Инославни пропаганди /новите религиозни учения/; българско държавно законодателство по въпроса за сектите.

Трети раздел: Източници и история на църковноправната наука в България
Общи източници. Поместни източници. Литература; развитие и систематика на църковноправната наука в България.

ЧАСТ ВТОРА: УСТРОЙСТВО НА БПЦ/УСТАВ НА БПЦ

/забележка: подготовка по Устав на БПЦ-БП, 2008/

ЧАСТ ТРЕТАТА: ОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ЦЪРКВА И ДЪРЖАВА

Църква и държава според Търновската конституция, други държавни закони и Екзархийски устав от 1944 г. до 1989 г.; Църква и държава според: Димитровската конституция; Конституцията от 1971 г.; Конституцията от 1990 г.; Закон за изповеданията от 1949 г.; Новия Закон за вероизповеданията (ЗВ, обн. ДВ, бр. 120/29.12.2002 г.)

Библиография

Устав на БПЦ – Българска патриаршия /2008/; Устав на БПЦ /1950/1953/; Екзархийски устав.

Посочените в конспекта нормативни актове.

Въргов, Х. Конституцията на Българската православна църква /история и развой на Екзархийския устав/ - 1871-1920. С, 1921.

Калканджиева, Д. Българската православна църква и държавата 1944-1953. С, 1997.

Николова, Б. Устройство и управление на Българската православна църква /IX-XIV век/. С, 1997.

Николчев, Д. Заветът на Св. Йоан Рилски като формално-правен старобългарски църковен паметник. – Богословска мисъл, кн. 3-4, 1999.

Николчев, Д. Св. Методиевият номоканон като старобългарски юридически паметник. – Духовна култура, кн. 11, 2000.

Поптодоров, Р. Устройство и управление на БПЦ през 1Х-Х в. - ГДА, 1965.

Секулов, И. Положението на Българската екзархия от гледище на международното право. - ДК, кн. 54-55, 1934.

Снегаров, И. Охридската Архиепископия и нейния произход, граници и епархии. С, 1919.

Снегаров, И. Първата българска Патриаршия. - ГДА, 1950/51.

Снегаров, И. Българската екзархия, произход, значение, същност. С, 1969.

Събев, Т. Учредяване и диоцез на Българската екзархия до 1878 г. С, 1973.

Цанков, Ст. Българската православна църква от Освобождението до наши дни. С, 1939.

Допълнителна:

Николчев, Д. Сектите, държавата и Църквата през призмата на социологическите проучвания и перспективата на нормотворчеството в тази насока. - Богословска Мисъл, кн. 3, 1998.

Николчев, Д. За устава на Българската православна църква: необходимата реформа. - Християнство и култура, кн. 2, 2003.

Попов, Х. Имала ли е Цариградската патриаршия канонически основания при провъзгласяване българската схизма. - ДК, кн. 46, 1931.

Тодорова, О. Православната църква и българите XV-XVIII век. С, 1997.

Цанков, Ст. Екзархът глава ли е на Българската православна църква. - Църковен вестник, бр. 1-6, 8, 10-12, 1911.

16.06.2018

Съставил: доц. дбн Дилян Николчев/